

קִבְּץ תּוֹף הַנַּחֵל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומתקנים, אשר מתוף הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחונן בעבודת המורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

בענין לקבל הרע הבא עליך – לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קסה
בענין זכרון עלמא דאיתי – לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נד

אשר נאמרו בשלחן המהור של מרן מוהרא"ש שליט"א

במעודות שבת קדש של פרישת אחרי קדושים – תשע"ג

ידבר נוראות נפלאות ספור מצות ואהבת לרעה כמוך לעובדא ולמעשה, ומענין זכרון עלמא
דאיתי והצלה ממימת חלב שהוא על ידי התירוות מהמא לשון הרע המביא להפך הקדשה ויספר
כמה ספורים נפלאים מצדיקים.

יצא לאור

ערב שבת קדש פרישת אמור – תשע"ג

על ידי תלמידי מתיבתא היכל הקדש

חסידי ברסלב

עיר הקדש ירושלים תוכבי"א

מאמר

ואהבת לרעה כמוך

ליל שבת קדש פרשת אחרי – קדושים ה'תשע"ג

בליל שבת קדש, ביבנאל עיר ברסלב, בסעודה ראשונה, דבר מוהרא"ש נ"י דבורים נראים ונפלאים מאד על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ה, המדבר מפרוש הפסוק, ואהבת לרעה כמוך, עין שם.

לפי מעשיה זה עוד כלום

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רבנו ז"ל אומר, בתיב: "ואהבת לרעה כמוך אני ה'" (ויקרא יט). הינו שתקבל באהבה, כל הרעות והיסורים הבאים עליך, כי ראוי שתדע, שלפי מעשיה אחר כל היסורים והרעות שיש לך, עדין הוא מתנהג עמך ברחמים, כי היה מוגיע לך יותר ויותר, חס ושלום, לפי מעשיה. וזהו "ואהבת לרעה", שתאהב הרע שבא לך, הינו הרעות והיסורים הבאים עליך, חס ושלום, תקבלם באהבה, כי כמוך כמו שאתה הוא, הינו לפי

**מעשיך, "אני ה'", בעל הרחמים, עדין אני מתנהג עמוך ברחמים
בנ"ל; עד כאן לשון רבנו ז"ל.**

לאהב ולהיות בשלום עם הרע הבא עליך

והסביר מוהר"א ש"נ", כי הנה רבנו ז"ל מנגלה בתורה זו סוד גדול
במצות "ואהבת לרעה כמוך", שהוא מצוה חפזתה בפרשת
השבוע, שמלבד מה שצריכים לאהב את רעה, כמו שאתה אוהב
את עצמך, ולהיות עמו בשלום, ולדאג לטובתו כל הימים, בן אתה
צריך לאהב את "הרע" שלך, הינו היסורין והרעות שיש לך, ולקבל
אותם באהבה, ולהיות עמו בשלום, כי עליך לדעת, "כמוך", כמו
שאתה הוא, "אני הוי"ה", השם של מדת הרחמים, שעדין הקדוש
ברוך הוא מתנהג עמוך ברחמים, כי כל היסורין והצרות שעוברין
עליך, הם רק לטובתך הנצחית, לנקות אותך מכל הטאיה ועוונותיך,
ולפנותך לעולם הבא, ולכן אסור להתרעם עליהם כלל, רק צריכים
לאהב אותם, ולדעת שיש בכל פרט יד הוי"ה, וככל באים מאבינו
אב הרחמן, הרוצה רק בטובתנו, ולכן עלינו לאהב כל מה שהוא
יתברך עושה עמנו, ולבקש מלפניו יתברך שנוקה תמיד לראות
ולחפיר הטוב שבהם.

איך מפרשים את רעה – רעה על פי פשוטא?

והנה ראוי לתבין, הרי רבנו ז"ל אף פעם אינו יוצא מפרוש פשוטם של דברים, ואם בן איד רבנו ז"ל מפרש תבות "רעה" כמו "רעה", שלכאורה אינו מובן תקשר ביניהם כלל? אבל באמת הם דבר אחד ממש, פי רב הרעות והצרות שעוברות על בני אדם הן מצד רעיו וחבריו – שגורמים לו צרות ויסורים, ואינם מתנהגים כראוי כפי דעתו ורצונו, ועל זה מזהיר הפתוב "ואהבת לרעה כמוך", שתאהב הרעות והיסורים שבאין עליך מצד "רעה" אפילו הם "רעה", פי עליך לדעת, "כמוך – אני הווי"ה", כמו שאתה הוא, וכפי מעשיך שאינם הגונים, עדין אני מתנהג עמוך ברחמים, פי אפילו מה שעובר עליך מצד רעה, עליך לדעת, שהם רק שליחים של הקדוש ברוך הוא, ולכן אין להתרעם עליהם כלל, רק לקבל עליך דין שמים, ולהתפלל אל הקדוש ברוך הוא שימתקו מעליך כל הדינים, ואז ישלימו כלם עמו, ותנקה למדת השלום באמת.

עשר האהבה – לקרב את חבריו לתורה

והנה התנא הקדוש רבי עקיבא, אמר על מצות "ואהבת לרעה כמוך", "זה כלל גדול בתורה" (תורת כהנים קדושים, מובא בפרוש רש"י ויקרא

יש פסוק (ח), ובזה שאמר, כָּל־גְּדוֹל "בתורה", למד אותנו, שמצוה זו, לאהב את חברו, וגם לאהב כל הרעות שעוברות עליו, היא עקר גדול בלמוד תורה הקדושה, ובלעדה אי אפשר לזכות לשלמות הלמוד כָּל־ל, כי למוד התורה צריך להיות בדרך אהבה ושלום, וכמו שכתוב (משלי ג, יז) דְּרָכֶיהָ דְּרָכֵי נֵעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם, הינו לגלות לבני אדם נעימות התורה, ולקרב כלם אל התורה הקדושה, כי לרב בני אדם נדמה שהם רחוקים מן התורה לגמרי, ואין להם שיכות אל למוד התורה, ועקר עבודת האדם להראות אידך שכל אחד ואחד יכול ללמוד תורה, ויש לו שיכות ללמוד התורה, וזו שלמות מדת השלום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (אבות א) הווי מתלמידיו של אהרן אהב שלום ורודף שלום "אהב את הבריות ומקרבן לתורה", שזו נקראת אהבת הבריות אמתית, כשמוקרבן אל התורה, מה שאין פן אם לומד כדי לקנמר הבריות, ולהראות להם שאין יודעים ללמוד כָּל־ל, על זה נאמר (ברכות יז ע"א) הלומד שלא לשמה, נח לו שלא נברא, כי למוד התורה מכרה להיות קשור ודבוק עם מדות אהבה ושלום, ורק עמהם יכולים לזכות לתורה באמת.

עבודת תלמידי חכמים להרבות שלום על ידי התורה

וזוהי עבודת תלמידי החכמים האמתיים, שמרבים שלום בעולם על ידי תורתם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוף מסכת ברכות) תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר (ישעיה נד, יג): וכל בניהו למודי השם ורב שלום בניהו, אל תקרי בניהו אלא בונהו, כי תכלית למוד התורה, להרבות שלום בעולם, ולקרב כל הבריות אל התורה הקדושה, שלא רק התלמידי חכמים יעסקו בתורה אלא כל הבריות בלב.

התורה מקשרת רק עם אהבה ושלום

והנה התנא הקדוש רבי עקיבא, ידע זאת ביותר, כי הוא היה בתחלה עם הארץ ארבעים שנה, ובאותה עת היה אומר: מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכנו בחמור (פסחים מט ע"ב), כי גדולה שנאה ששונאין עמי הארץ לתלמיד חכמים, יותר משנאה ששונאין אמות העולם את ישראל (שם), כי הרחוק מן התורה, רחוק מן השלום, ואדרבה! בוערת בו מדת השנאה על תלמידי חכמים מאד, עד שאינו יכול לסבל אותם כלל, ועל כן אחר שחזר רבי עקיבא בתשובה, והלך ללמד תורה במסירת נפש ארבעים שנה, אז הכיר

גדל מעלת השלום בלמוד התורה, ואמר, ואחבת לרעה כמוד, זה כלל גדול "בתורה" ויקא, כי רק על ידי התורה, תבוא לידי מדת אהבה ושלום, ורק על ידי אהבה ושלום, תזכה לקרב כל הבניות אל התורה, כי התורה מקשרת עם מדת אהבה ושלום, ורק על ידי שניהם ביחד יש שלמות באמת.

מה שעליה שגאוי אל תעשה לחברך

וזהו מה שמצינו (שבת לא ע"א), אצל הנבאי שבא לפני הלל להתגור, שאמר לו: – "גירני על מנת שתלמדני כל התורה בלה בשאני עומד על רגל אחת". ואמר לו הלל: – "מה דעלך סני, לחברך לא תעביד" (מה שגאוי לה, אל תעשה לחברך). ולכאורה יפלא, איך כלל זה, קשור ללמוד התורה על רגל אחת?! אבל זהו למודו הנ"ל של רבי עקיבא "ואחבת לרעה כמוד" – זה כלל גדול בתורה, שהתורה מכרחת להיות קשורה עם מדת אהבה ושלום, ותכף שיש לאדם מצות "ואחבת לרעה כמוד", ואוהב בר ישראל בנפשו, ומה שגאוי לו, לא יעשה לחברו, וגם אפלו הרעות הפאות מחברו, מקבל אותן באהבה, זה יביא אותו לשלמות למוד התורה, ללמוד כל התורה, וגם ללמוד אותה לאחרים, וכמו שנעשה עם הגר הזה,

שזעשה התנא הקדוש בן פנ פנ, ראשי תבות בן גרים פמוכא, והוא אשר למוד (אבות פ"ק ה'), תפוד ביה תפוד ביה דכולא ביה, כי בתוד תורה עם אהבה ושלום, יש הכל.

טעם שמתו תלמידי רבי עקיבא בין פסח לעצרת

והנה אחר שלמד רבי עקיבא הרבה תורה, זכה להקים עשרים וארבעה אלף תלמידים, אבל הם לא זכו לקבל למודי רבם בשלמות, שהיא למוד אהבה ושלום ביחד עם התורה, ולא נהגו כבוד זה בזה, ולכן כלם מתו בפרק אחד, בין פסח לעצרת, פמוכא בדברי חכמינו הקדושים (יבמות סב ע"ב). ולמה דיקא בימים אלו? כי בימים אלו של ימי הספירה, צריכים להכין לקראת קבלת התורה, ועקר השלמות של התורה הקדושה זה רק אם היא באה עם אהבה ושלום עם כל בריה, וכשתלמידיו לא נהגו באהבה ושלום, יצא עליהם קטרוג גדול, וכלם מתו בפרק אחד, ועל שם זה נוהגים בימים אלו בפה הלכות מהלכות אבילות, כדי להזכיר לנו על מדת אהבה ושלום, שרק על ידם יכולים לקבל התורה בחג השבועות הקדוש באמת ובשלמות.

ענין רבי שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס היה אהבה ושלום
 ולכן התקוין של כל התלמידים האלו, היו התלמידים הקדושים
 שהקים רבי עקיבא אחר כהן, שבתוכם היו התנאים רבי שמעון בר
 יוחאי ורבי מאיר בעל הנס, שאת ההילולא של שניהם הוגנים
 בימים אלו, רבי מאיר ב"ד איר – פסח שני, ורבי שמעון ב"ד איר
 – ל"ג בעמר. פי שניהם למדו ולימדו למודי אהבה ושלום, וכמו
 שאמר רבי שמעון בזהר (נשא קכה ע"א): 'אנן בחביבותא תליא';
 אנחנו, תלמידי חכמים שלומדים תורה, תלויים באהבה, שכל
 הצלחתנו בלמוד התורה, ללמד וללמד, הפל תלוי באהבה ושלום.
 וכן רבי מאיר בעל הנס, הצטין במדת השלום מאד, ומספר בגמרא
 (גיטין נב ע"א) שהיה בית שהיו מריבות בו בכל ערב שבת, והשיב רבי
 מאיר עצמו בו, ועשה שלום ביניהם, וגרש השטן משם, וכן מספר
 במדרש (דברים רבה פרשה ה' סימן יד), שקבל רבי מאיר על עצמו
 בזיונות עצומים, שתרק אשה בפניו, כדי לעשות שלום בין איש
 לאשתו, פי תנאים קדושים אלו, קבלו למודי רבם, רבי עקיבא,
 בשלמות, והמשיכו בעולם מדות האהבה והשלום, עד שתקנו כל
 מה שנהסר על ידי התלמידים הקודמים, ולכן ביום ההילולא שלהם
 – כל ישראל שמחים בשמחה עליונה, פי על ידם זוכים לאהבה
 ושלום, ולהכין לקראת יום קבלת התורה באמת.

גדל ההתחזקות הטעויה שלמד התנא רבי עקיבא

והנה מהתנא הקדוש רבי עקיבא, לומדים עצם מעלת הפעל תשובה, ואיך שאסור להתיאש כלל מלהגיע אל המדרגות הכי רמות, אפילו אם היה רחוק בתכלית הרחוק, כי אף על פי שהיה רבי עקיבא ארבעים שנה עם הארץ, ושנא תלמידי חכמים בתכלית השנאה, אף על פי כן, בשהחליט לשנות את דרכו, ולהתקרב אל דרכי התורה – נהפך לאיש אחר לגמרי, עד שנעשה תנא האלקי רבי עקיבא, שגלה דרכי התורה לכל העולם כלו. ומוכא בספרים הקדושים, אשר שמו הקדוש עקיב"א ראשי תבות י"ש קו"נה ע"למו ב"שעה אחת, כי הראה דרך, שיכולים לקנות חיי עולם הנה וחי עולם הבא, על ידי שעה אחת של תשובה ומעשים טובים, וכדאיתא בזהר (חיי שרה קכט ע"א) מאריהון דתשובה, בשעתא חדא ביומא חדא ברגע חדא, קרבין לגבי קודשא בריהוה הוא (פעלי תשובה, בעת אחד, ביום אחד, ברגע אחד, מתקרבים אל הקדוש ברוך הוא), ומי שהולך בדרך הקדושה של רבי עקיבא, שלמד את הדרשו: "ואהבת לרעך כמוך – זה כלל גדול בתורה". ועל כן הוא אוהב את הרע יחד עם הרע שלו, כי יודע שהכל חסדים ורחמים גמורים מאת הקדוש ברוך הוא, ומבקש לקרב את חבריו לתורה, בנדאי יצליח מאד בכל עניניו, ולא יחסר לו שום דבר כלל.

התחזקות בלמוד התורה ובפרט בהדש איר

וזהו עצם מעלת הדש איר, שכלו בתודת ימי העמר הקדושים, ובו אנחנו מכינים עצמנו לקראת קבלת התורה בחג השבועות, ואז צריכים להתחזק ביותר בלמוד תורה הקדושה בדרך של אהבה ושלוש, ולאהב את הבריות ולקרוב לתורה, כי קבלת התורה בהר סיני היתה על ידי מידת אהבה ושלוש, וכמו שכתוב (שמות יט, ב): "ויחן שם ישראל נגד החר", ואמרו חכמינו הקדושים (מוכא שם בפרוש רש"י): פאיש אחד בלב אחד, ורבנו ז"ל למד אותנו דרך קל ונעים בלמוד התורה (שיחות הר"ן סימן עו), שעל ידה יכול כל אחד ואחד לזכות לתורה, בלי יוצא מן הפלל, והכריז ואמר, שאין צריכים בלמוד אלא אמירה בעלמא, ומפילא יבין. ולכן אפלו מי שאין לו ראש טוב, והוא קשה הבנה, יכול לגרם פרקים משניות, ודפים בגמרא, ושאר כל למודים, בדרך אמירה בעלמא, עד שיזכה לטיל בכל התורה פלה, ודיקא על ידי סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, יכולים לקרב כל הבריות אל התורה בדרך שלום ואהבה, ולא יתנאה אחד על השני, ולא ידקר אחד את חברו על ידי למודו, כי כל אחד עמוק בגרסתו, ובשעוריו, ואינו רוצה להשתרר על הזולת בקלל.

לשמוח עם המתנות שקבלנו מהצדיק

ולכן עלינו לשמוח מאוד עם המתנות הנפלאות שקבלנו מרבנו ז"ל, הן בסדר הדרך הלאומי, והן בעבודת התפילה, הנקראת התבודדות – לפתח פינו, ולהשיח כל לבנו לפני השם יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כי רבנו ז"ל מלמד אותנו את הכח העצום שיש לנו בפינו, שיכולים להתרבות בלמוד התורה, ובתפילה, עד שנגזק לתיים טובים ולשמוח כל ימינו בשמחה עצומה, כי רבנו ז"ל הוא בן השמחה, שמנחם הכל ומשמח הכל, ושמו הקדוש מרמז בפסוק (תהלים ה, ח): "נִתְתַּח שְׂמֵחָה בְּלִבִּי – רֵאשֵׁי תְבוֹת נִחְמָן בֶּן שְׂמֵחָה, כי עקר השמחה הוא בלב, בשזוכים להיטיב לבו, ולמלאות ימיו ושנותיו בתורה ובתפילה, וגם להשפיע מטובו ושמחתו לאחרים, כי בשחלב מתמלא עם שמחה, מפילא נשפך משמחתו לבחויז, ורבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן עג) שהצדיק נקרא "אלף", כי אות אלף היא ו' כפוף באמצע, ויד אחת למעלה ויד אחת למטה, שתכף ומיד שאדם כופף עצמו לפניו יתברך, וכל הפצו ורצונו להשפיע מטובו לאחרים, אזי עם יד אחת הפשוטה למעלה, מקבל שפע קדש, וכיד אחת הפשוטה למטה, משפיע את השפע, וזה שיד לכל אחד ואחד מישראל, כי בכל אחד מישראל יש את נקודת הצדיק (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן לד), ועל ידי שמכנים בעצמו

למונדי הצדיק, ונתמלא לבו בשמחת הצדיק, על ידי זה יש לו פתח להשפיע למונדי הצדיק לכל העולם כולו, וזכות הרבים תלויה בו לדורי דורות.

סוד הרפואות הכמוכות בהדש איר

ולכן הדש איר מסגל מאד לרפואה, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רעו) שבחדש איר שהוא הדש "מיא" בלשונם, אז תזמן של לקיחת רפואות, כי אז צומחים העשבים, ורוקחים אותם לעשות אותם רפואות, וכן דורשי רשומות אמרו, איר ראשי תבות: א"ני י' ר'פא, וכן מוכא בספרים הקדושים, שאם יורד גשם בהדש איר, מסגל מאד לצאת לחוץ ולקבל הגשם ישר לתודת הפה, וזה מסגל מאד לרפואה, כי בימים אלו שמכינים לקראת קבלת התורה בדרך אהבה ושלום, אז יש רפואות וישועות, וכמו שפעם אמר הרב הקדוש הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע אל אחיו הקדוש הרבי ר' זושא מהאניפולי זי"ע, בפשיטאל אותו: אחי הקדוש, למה רואים אצלך כל כך הרבה אותות ומופתים גלויים, שמתרפאים חולים גמורים, ונעשים בריאים ושלמים באחד האדם? ואמר לו הרבי ר'

אלימלך זי"ע, כל זה מחמת שאני מכנים רב אהבה ושלום באנשי,
ותקף ומיד שיש אהבה ושלום, מפילא יש כל הרפואות...

מעלתו הנוראה של בעל שאגת אריה זי"ע

וספר מוהרא"ש נ"י ספור נפלא, מוגדל נחיצת למוד התורה בדרך
של אהבה ושלום, כי הנה הנאון הקדוש רבי אריה ליב ממיץ זי"ע
בעל ה'שאגת אריה' היה גאון עצום מאד, ולמד כל הש"ס אלק
פעמים, שזה חדוש נורא ונפלא מאד, עד שאפילו הגר"א זי"ע,
שהיה גם בן דרכו לסו"ס הש"ס בכל החדש - היה ירא מתקף גדולת
תורתו וקדושתו, ודרכו בקדש של ה'שאגת אריה' זכותו תגן עלינו,
מרב בקיאותו וחריותו בכל הש"ס, שהיה חולק על מחברי ספרים
שיצאו בזמנו, וגם מלפני זמנו, והיה מראה להם שמעו ולא כתבו
נכון, ואף על פי שהאריה ימים מאד, אבל לבסוף ימיו, פעם בהיותו
יושב בתוך הדרו, מסבב עם ספריה ענקית, פתאום נפל עליו ארון
הספרים, ונממן תחת גל הספרים, עד שהיה בספנה עצומה מאד,
ואז הרהר בדעתו שהגיע לו זאת, מחמת שחלק כל כך על מחברי
הספרים, ושבטל את דבריהם, ובאותו רגע פקש מחילה מכל

הספרים וממחבריהם, ואז יצא בדרך גם מתחת גל הספרים, אבל
בחו נחלש מאד מזה, עד שנפטר בסמוך.

התגלותו של בעל הלבושים זי"ע

והנה באותה עת נתגלה לו בדרך חזיון, הגאון הקדוש רבי מרדכי
יפה בעל הלבושים זי"ע, שהיה אדם גדול וקדוש מאד, ואמר לו,
שאני מוחל לו על שחלק עליו כל כך, ושבטל את דבריו, והפציר בו
ה"שאנת אריה", שיותר לו וימחל לו, אבל לא רצה לותר לו בשום
פנים ואפן...

ואז ענה ואמר לו ה"שאנת אריה" בדרך איום, הרי פתיב (עמוס ג, ח):
"אריה" שאג מי לא ירא, ואיך אין אתה מפחד ממני, ואין אתה
רוצה למחול לי?

ענה ואמר לו בעל הלבושים זי"ע: נכון, אריה שאג, אבל "מי",
ראשי תבות מרדכי יפה, לא ירא, ואיני מוכן לותר... כי אחז דרך
אחרת בלמוד התורה, שצריכים לחפש דוקא אהבה ושלום בלמוד
התורה, וכזה פועלים הרבה להאיר אור התורה בכל העולם כלו.

טעם שחבר רבנו מרדכי יפה את הלבושים שלו

וספר מוהרא"ש, גרו יאיר, מגדל קדשת "בעל הלבושים" זי"ע, ולמה זכה לעשות עשרה ספרים קדושים, כלם מכנים בשם "לבוש" – לבוש התבולת, לבוש החור, לבוש האורה וכו', כי בעל הלבוש היה אדם יפה תאר מאד עד להפליא, ופעם תשקה בו גויה אחת מנשות השרים, ומגרה עליו תדלת ותבעה אותו לעברה, ואמר לה, שצריך מקדם לצאת לצרכיו, ונכנס לבית הפסא, והחליט להמלט על נפשו דרך צנור הביוב, אבל היה מלבש בעשר סוגי לבושים, מעיל, ותלפיה, ומנודר, ובתנת וכו', ולא היה יכול לדחק עצמו דרך הביוב, והוריד לבוש אחר לבוש, ונסה לדחק עצמו, עד שהוריד מעליו כל העשרה לבושים, ואז הצליח לזנוק לתוך צנור הביוב, ולברח על נפשו, ואז מן השמים גזרו, שבזכות עצם מסירת נפשו, לברח ולהציל מן החטא, יזכה לחבר עשרה ספרים קדושים בשם "לבושים", שיאירו עיני ישראל באור תורתם.

יהיו מבקרים עד עשרה דורות

וספר מוהרא"ש נ"י, שמקבל בעולם, שאחר שנצל בעל הלבושים מאתו מעשה, בקל מהקדוש ברוך הוא, שכל יוצאי חלציו, עד

עשרה דורות, יהיו מכערים ביותר, כדי שלא יבואו לידי נפיון בזה, וכן נתקנים, שכל יוצאי חלציו היו מכערים ביותר, ממש להפליא, והרב החסיד רבי לוי יצחק בנדר וצ"ל ספר לו, שהיה בחור אחד שלמד בשיבתו, שהיה יפה תאר מאד להפליא, ופעם הגיע אביו של הבחור לבקר אותו, וכלם ראו שהיה אביו מכער ביותר, שכמעט לא רואים בעור בזה, וכשראה האבא שכלם תמחים על המראה המשנה הזה, אבא מכער ביותר, שיש לו בן, יפה תאר ביותר, הסביר להם, שהם נכדים של בעל חלבושים זי"ע, והוא דור עשירי ממנו, ולכן אצלו עדון נתקנים תפלתו, שכל יוצאי חלציו יהיו מכערים ביותר, אבל בנו, הרי הוא דור אחד עשר, ולכן חזר לו חיפי והחזן של זקנם, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

והשם יתברך יזכנו להגיע אל אור התורה באמת, ושיהיה כל המודינו בדרך אהבה ושלוה, עדי נזפה להאיר אור התורה בכל העולם כלו, ולקבל פני משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן ואמן.

מאמר

לא תלך רכיל בעמך

סעודה שלישית פרשת אחרי – קדושים ה'תשע"ג

בסעודה שלישית, סעודת רעוא דרעווי, פיבנאל עיר פרסלב, דבר מוהרא"ש נ"י דבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נד, המדבר מזכרון התכלית של עולם הבא, עין שם.

לזכר תמיד בעלמא דאתי

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רבנו ז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חור בקצור על כמה נקודות שבתורה זו של רבנו ז"ל): **כי צריכים לשמור מאד את הזכרון, שלא יפול לשכחה, בהינת מיתת חלב, ועקר הזכרון הוא לזכר תמיד בעלמא דאתי, שלא יהיה בדעתו, הם ושלום, שאין עולם אלא אחר, וצריך לשמור את העין מבח המדמה, וחבב המדמה בא על ידי לשון הרע וכו'; עין שם כל זה בדברי רבנו ז"ל.**

העולם הזה הוא מעבר לעולם הנצחי

והסביר מזה"ר ש"נ"י, כי הנה עקר הצלחת אדם בזה העולם על ידי שזכר תמיד מעלמא דאתי, הינו מעולם הבא, וחוקק בדעתו היטב שאין העולם הזה תכלית בפני עצמו, רק הוא מעבר להביאו לחיי עולם הבא, כי הנשמה שלו באה מהקדוש ברוך הוא, וצריכה לחזור אל הקדוש ברוך הוא, ועוברת בזה העולם, רק כדי לסגל לעצמה תורה ותפלה מצוות ומעשים טובים, ולקנות לעצמה שלמות, וכשלאדם זוכר זאת תמיד, לעולם יהיה נשמר מן החטא, ואף פעם לא יבוא לידי עברה, וכמו שאומר התנ"א (אבות פרק ג') הסתכל בשלשה דברים, ואין אתה בא לידי עברה, דע מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון.

מאין באת? מהקדוש ברוך הוא, ולאן אתה הולך? אל הקדוש ברוך הוא, ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון? לפני הקדוש ברוך הוא, ואם כן, למה לא תחשב מן התכלית, ותסגל לעצמה תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, שהם יהיו הונך ורכושך לנצח נצחים.

איך הנשמה מקבלת את שלמותה?

ומה שיתנא מוסיים – מאין פאת, מטפה סרוחה, וילאן אתה הולך, למקום עפר רמה ותולעה. ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, הינו מצד הגוף, כי האדם הרי מחבר מגוף ומנשמה גם יחד, הגוף בא לו מאביו ומאמו, והנשמה מאת הקדוש ברוך הוא, וכמו שאמרנו חכמינו הקדושים (נדה לא ע"א): שלשה שתפין יש באדם, הקדוש ברוך הוא ואביו ואמו, הגוף אין לו תכלית בפני עצמו, שהרי בא מטפה סרוחה וחוזר אל מקום עפר רמה ותולעה, רק עקר תכלית הגוף לשרת הנשמה ולעזור לה לקנות לעצמה שלמות, כי דיקא על ידי פעולת הגוף בתורה ובתפלה ובמצוות ובמעשים טובים, על ידי זה הנשמה מקבלת שלמותה, ויכולה לחזור אל הקדוש ברוך הוא ולהגיע לתכליתה.

זה לעמת זה עשה אלקים

ועל כן עקר הצלחת אדם בזה העולם תלויה "בזכרון בעלמא דאיתי", לזכר תמיד מעולם הבא, ולחקוק בדעתו היטב שנמצא בעולם הזה רק בדרך מעבר, כדי להגיע אל מהוה הפצו לחיי עולם

הבא, ואז מקנים בכל יום ויום "לפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון", כי מתבודד עמו יתברך בכל יום, ונותן דין וחשבון לפני הקדוש ברוך הוא בפרטיות: "איך עבר אצלו היום, ומה יכול לתקן עוד ועוד", ובזה פוטר מעל עצמו כל מיני ענשים קשים ומרים, כי על ידי ששופט את עצמו למטה, אינו צריך למשפט של מעלה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים במדרש (דברים רבה פרשה ה'): כשיש דין למטה אין דין למעלה (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן טו), נמצא שעל ידי "זכרון בעלמא דאתי" נשמר מפל רע תמיד, וזוכה לקנות לעצמו שלמות באמת.

על ידי ההתרחקות מהאינטרנט יוכל לזכות להנצל מבח המרמה

אבל "זה לעמת זה עשה האלקים", וכמו שיש לאדם נשמה קדושה, שמזכירה לו תמיד מתכליתו הנצחית, ומחיי עולם הבא, כמו כן יש לו יצר הרע, הבא מצד הגוף, הפכנים בו דמיונות של שקר, שהם כלליות תאוות עולם הזה, ומנסה להשכיח מפניו תכלית עולם הבא, ונקרא בשם "כח המדמה", כי רק על ידי דמיונות של שוא ושקר, יכולים להסתיר אמתת מציאותו יתברך מן האדם, ולבלבל את מהו שלא יסתכל על התכלית, כי הלא זכרון עלמא דאתי הוא דבר גלוי

ופתוח מאד, שהרי דבר ידוע הוא שאדם בא מטפה סרוחה והולך
 אל מקום עפר רמה ותולעה, ולא נשאר לו שום דבר מכל גשמיות
 עולם הזה כלל, אבל על ידי "פח הפדמה", שהם כלליות הדמיונות
 של תאוות עולם הזה, תאוות אכילה ושתיה, תאוות נאוף, ותאוות
 מזון, הם מבלבלים מחו ודעתו מאד, ואינם מניחים אותו להסתכל
 על התכלית, ובפרט מטאות בלי המשחית שהתפשטו בעולם היום
 דרך האינטרנט, בלים משחיתים ממינים שונים, שיש בכם לתפס
 מה האדם ברשתם, ולשרף אותו לגמרי, רחמנא ליצלן, מהם
 צריכים להתרחק מאד בתכלית הרחוק, כי יש להם פח למלאות מח
 האדם עם דמיונות של עברה, עד שאחר כך קשה מאד לצאת
 מהם, כי הם כמו מיט עבה, שפשאדם טובע בו, קשה מאד לצאת
 ממנה, ועל פן שומר נפשו יזהר מהם ולא יתקרב אליהם כלל, ואז
 יזכה לקבע בדעתו "זכרון עלמא דאתי".

השומר עיניו מזהסתכל במכשירים וזכה לפרנסה

והנה בני אדם מתאוננים שאין להם כסף ופרנסה פראוי, וכינתים
 אינם מבינים, שגורמים את כל זה לעצמם, כי מי שאינו שומר על
 עיניו פראוי, ואינו מכון ראות עיניו להסתכל על התכלית, ולזכר

בעלמא דאתי, רק מסתפל בכל מיני בלי משחית הגורמים להתגברות התאוות והדמיונות, על ידי זה מפסיד פרנסתו בידיו רחמנא ליצלו, כי העינים הם בלים קדושים לקבל בהם השפע של תקדוש ברוך הוא, ואם אדם מסתפל בכפחון חזק אל תקדוש ברוך הוא, אזי תמיד יש לו כל צרכו, בעתו ובזמנו, וכמו שכתוב (תהלים קמה) עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו (קדמו מוהר"ן חלק א' סימן ע"ה), אבל אם פוגם בעיניו, ומסתפל בכלי משחית המלאות תאוות עולם הזה, אזי מפסיד פרנסתו בידיו, ואז העצה, עיני כל אליך ישברו, עם שי"ן ימנית, שישבר את עיניו מלהסתפל בהם – שהרבה פעמים זו שכירה ממש, הן מצד עיניו והן מצד הכלים הטמאים, ואז, ואתה נותן להם אכלם בעתו, שתחזור לו פרנסתו, ולא יחסר לו שום דבר כלל.

התגלות הצדיקים הקדושים – זה לעמת זה

והנה יש לדעת, שכמו שיש התגברות התאוות והדמיונות בעולם, כמו כן, זה לעמת זה, יש התגלות הצדיקים הקדושים בעולם, שהם מגלים תורות נפלאות ועצות נכונות על כל דבר, אידך להנצל מן התאוות ומכח המדמה, ואם אדם זרק את שכלו ומצית להם

בתמימות ופשיטות גמורה – יכול לנצל מן היצר הרע וכח המדמה, כי בכל דור ודור יש צדיקים קדושים שזוכים לצאת מבח המדמה, כי בָּרְרוּ וּזְכָבוּ שְׁכָלָם וְדַעְתָּם כָּל כֶּהֱנָה, עד שתכלית עולם הבא ו"זכרון עלמא דאיתי" עומד בפני עיניהם תמיד, והם בקיאים היטב בערמוניות הפעל דבר ו"כח המדמה", כי אצלם יש גלוי אליהו, וגלוי נשמות צדיקים, וגלוי שכינה, ושאר כל הדברים הם דמיונות בעלמא, ואם אדם זוכה להתקרב אליהם ולצית לכל דבריהם, גם הוא יכול לזכות לצאת מבח המדמה, ולעלות אל החכמה והשכל שיש בכל דבר.

באור מאמר רבנו שהיום צריכים לכנות הבעל דבר בשם חדש

ובפרט אחר שזכינו לגלויים הנוראים של רבנו ז"ל, שכל אדם פשוט יכול להגיע לכל המדרגות הכי גבוהות, אם רק יפתח את הפה ויתחיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא, פודאי אחר גלויים כאלו, הנה ראוי לכח המדמה להתבטל לגמרי, אבל הצרה היא, שהפעל דבר מתגבר על דבר זה בעצמו, ואינו נותן לאדם להאמין שיש צדיקים קדושים היום שזוכים לכל הגלויים הקדושים האלו, ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כה) ש"היום" צריכים לכנות היצר הרע

בשם חדש, בשם "בית המדמה", בנוסף לשבעה שמות שקראו אותו חכמינו הקדושים (פסח נב ע"א), ופרשו אנשי שלומנו הקדושים: "היום", שיש הגלויים הנוראים של רבנו ז"ל בעולם, אי אפשר להתפס בפרשת תוצר הרע, כי אם על ידי "בית המדמה", שמסבב את האדם בדמיונות קשים כאלו, הן מצד התאוות הרעות המתפשטות דרך הכלי משחית של האינטרנט, והן מצד הדמיונות שבודים ליצני הדור על הצדיקים האמתיים, הדבקים בו ותפרד באמת, עד שהפעל דבר תופס אותו בפרשתו, ורק מי שמתגבר על "בית המדמה", ומקרב עצמו אל הצדיקים, זוכה להגיע לזכרון התכלית באמת.

כפי גדל הנסיונות בן גדלה מעלת שליחותו

ונה דבר פשוט, שמנסים כל אדם בזה העולם, לראות אם יתגבר על הדמיונות המסבבים אותו, ועליו לדעת, שכפי התאוות והדמיונות המתגברות עליו – בן גדל שכרו פשוטה להתגבר עליהם, ועל בן לא תחלש דעתו כלל אם רואה שאצלו מתגברות התאוות והדמיונות ביותר, רק ידע שיש לו שליחות מיוחדת לעשות בזה העולם, וצריך לעשות השליחות, ולהזר לשלום לאביו שבשמים, כי

בא ממלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, וכן צריך לחזור אליו, רק באז, בזה העולם, צריך לעבור דרך ארץ האויב, שהוא היצר הרע, ואם יהיה חזק ולא יבנע, אפלו אם יענה אותו בכל מיני ענויים קשים, שהם התאוות והדמיונות, אז יתרבה שכרו מאד, ויתפארו עמו בכל העולמות.

משל נפלא מרבנו לשלשה שליחי המלך

וזהו המשל הנפלא שספר רבנו ז"ל (שבחי הר"ן סימן לו), שפעם אחת שלח מלך אחד שלשה אנשים למדינה עם דבר סתר למלך אחר, והם עברו בתוך המדינות שהיו שם חולקים על המלך, והראשון נהג עצמו בחכמה, והעלים הענין לגמרי, ועבר המדינה, ולא הבינו כלל שיש לו דבר סתר, והשני עבר לשם, ועמדו בני המדינה על הדבר, והבינו שיש לו דבר סתר, ותפסו אותו שנייד להם, ועשה בחכמה או בגבורה, ונמלט מידם, והשלישי עבר לשם, ועמדו עליו גם כן, והבינו בו שיש לו סוד, ותפסו אותו, והיו מענים אותו בכמה וכמה ענויים הרבה מאד, וכל מה שעשו לו ענויים ויסורים וצרות גדולות, הוא לא הגיד דבר, ועמד בנפיון ולא גלה תפוד, עד אשר

ראו שאין מועיל לו שום דבר והנחיהו, כי חשבו שמסתמא אינו יודע כלל, ועבר ובא למלך.

למי מגיע שכר יותר מכלם?

ותיו חוקרים למי מהשלושה אלו מגיע שכר יותר, קצתם אמרו, להראשון מגיע יותר, שעשה בחכמה להעלים לגמרי, קצתם אמרו, להשני מגיע יותר, שפבר עמדו על דעתו, ואף על פי בן נמלט מהם בחכמתו, אמר המלך: להשלישי מגיע שכר יותר מכלם, כי כבר נתפס במצודתם, ובודאי גם הוא היה רוצה להעלים, אף לא עלתה בידו, ונתפס בידם, וענו אותו ויסרו אותו ביוסורים וענויים כאלו, שאם היה מגלה סוד אחד, היו הכל רצים אחריו, ואף על פי בן עמד בנפיון בזה, ולא גלה דבר, על בן מגיע לו שכר יותר מכלם.

הנמשל הוא לצדיקים בינונים ורשעים

והנמשל הנפלא הוא, שהשלושה אנשים מרמזים על צדיקים בינונים ורשעים, שכלם נשלחים כאן בזה העולם, לעשות שליחותם, ולחזור לעולם העליון, הרכוש שלהם של תורה ותפלה מצוות ומעשים טובים, הצדיקים נכנסים בשלום ויוצאים בשלום, כי הם יודעים איך

לשומר מן האויב שהוא תיצר הרע, ואי אפשר לתופסם כלל, הבינונים, כבר יש להם התגרות מצד האויב, שהוא תיצר הרע, אבל עושים בהכמה או בגבורה, ונמלטים מתחת ידו, וחוזרים למלך בלי פגע רע, אבל הרשעים, כבר נתפסים ביד האויב שהוא תיצר הרע, והוא מענה אותם בכל מיני ענוים קשים ומרים, ואם אף על פי כן לא נכנעים מפניו, ולא מיאשים עצמם בשום פנים ואפן, רק חוזרים בתשובה, ובורחים מפל הדמיונות, להם מגיע השקר הכי גדול, כי היו נאמנים בשליחותם, ובדאי יתפארו עמם בכל העולמות.

כח המדמה בא מפגם לשון הרע

ומגלה רבנו ז"ל בתורה זו סוד נורא, מהיכן בא "כח המדמה", ומאיפה יש כח להדמיונות של שוא ושקר להתגבר על האדם, ולעור את עיניו מלהסתפל על התכלית? זה בא מפגם לשון הרע רחמנא ליצלן, כי מיד שאדם מפקיר פיו לדבר רע על בני אדם, והולך רכיל בין הבריות, להביא לשון הרע ורכילות, מזה לזה, ומזה על זה, זה עושה רוח סערה במוחו, וכמו שכתוב (תהלים קמח, ח) רוח סערה עשה דברו, שתדבור עושה רוח סערה במוח האדם (לקוימי

מותר"ן חלק א' סימן לח), ואז אי אפשר לו לצמצם ראות עיניו להסתכל על התבליית, ולזכר מעלמא דאתי, כי הדבור הרע מקלקל את מחו, ונזיל למיתת הלב, רחמנא ליצלן, עד שאי אפשר לו לקלט את התבליית כלל.

התנאי הראשון להשגת החכמה

ולכן התנאי הראשון להשגת החכמה הוא שמירת הלשון (שערי הקדושה לרבי חיים ויטאל ז"ע), כי בלי שמירת הלשון, מח האדם מבלבל לגמרי, והוא אינו יכול בשום פנים להבין השגת אלקות, ולזכר בעלמא דאתי. וכיון שהיצר הרע יודע את זאת, ולכן מתגבר על האדם מאד להסיתו שיפקיר את פיו, כדי לקלקל את מחו. ואדם צריך להיות גבור חיל נגדו, ולסתם פיו ואזניו כשכא ללשון הרע ורכילות, ואז יקים בו מקרא שכתוב (משלי כא כג): "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו".

למה דוקא בכתיב בנסיות מתגבר היצר של לשון הרע?

ודבר פלא הוא, שדיקא במקומות קדושים, כמו בבית הכנסת ובבית המדרש – שם מתגבר היצר הרע ביותר, להסית אדם להפקיר את

פיו, ולספר לכל מכיריו ומידעיו כל הרכילות והלשון הרע ששמע מזה על זה, ומזה על זה, כי היצר הרע יודע את עצם מעלת קדשת בית הכנסת ובית המדרש, ועצם המסירת נפש של נשמות ישראל לקלת לתוכם ללמוד להתפלל, בכל מיני מזגי האויר, וכמו שאמרו דורשי רשומות רמז בפסוק (תהלים נה, טו): "בבית אלקים נהלך ברגש", ברגש ראשי תבות ב'רד, ר'וח' ג'שם ש'לג¹. וכן יודע היצר הרע איך בתי כנסיות ובתי מדרשות מטהרות כל מי שנכנס לתוכם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ילקוט במדבר רמז תשע"א) על הפסוק (במדבר כד, ו): "בנחלים נטיו", מה נחלים הללו, בני אדם יורדין לתוך פשהן טמאין וטובלין, ועוליין טהורין, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות, בני אדם נכנסין לתוך פשהן מלאים עונות ויוצאין מלאין מצות, ולכן היצר מתגבר מאד דיקא בבית הכנסת ובית המדרש לטמאות בני אדם עם דבורי לשון הרע ורכילות, רחמנא ליצלן, ואדם צריך להתגבר בכה גדול נגדו, ולמאן לדבר או לשמוע שום דבור על אחרים.

¹ הנה בעת הפעודה שלישית היתה רוח סערה וגשם עז ירד בחיץ, וזהו דבר נדיר מאד בעת הזאת של חדש איר.

הרי באתי לבאן לטהר את עצמי!

וראוי להשיב לכל מי שרוצה לדבר מאחרים בבית הכנסת ובבית המדרש: – "הרי באתי לבאן לטהר את עצמי, וברחתי מן הבית ומכל הצרות שלי כדי להתפלל להשם יתברך, ולשמע קצת חיוק ודבורי אמונה ויראת שמים, ולמה אתה רוצה לטמאות אותי עם דבורים פגומים של לשון הרע ורכילות?"... ובכח רצונו הטוב ליהרר מכל מיני דבורים פגומים של לשון הרע ורכילות, בנדאי תפושך עליו טהרה עליונה, ויזכה לצאת מכל הדמיונות הרעים לגמרי.

עד שתכלה רגל מן השוק:

ונחו תפוד הנפלא שמוגלת רבנו ז"ל במקום אחר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד), על הנאמר לגבי הדלקת נר הנכה (שפת כא ע"ב), שמוצותיה עד שתכלה רגל מן השוק, ומפרש רבנו ז"ל, שמוצות הדלקת נר הנכה שהוא הדלקת אור השכינה, עד שתכלה "רגל", הינו מספרי לשון הרע ורכילות, מן השוק, פי צריכים להאיר אור השכינה בעולם כל כך עד שיכלו ויפסקו כל מספרי לשון הרע ורכילות מן השוק, ויהיה שלום ואהבה בין הבריות, פי זה היה כל עקר קלפת יון הטמאה, להגביר ב"ח המדמה בעולם, שהוא ענין הספורט ושאר

תּרבויות רעות, שהן כּלליות הדמיונות של שׂוּא וּשְׁקָר, שהם כּמו טיט היּוֹן, שְׁקֵשָׁה מְאֹד לְצֵאת מֵהֶם, וכּמו שְׁכַתוּב (תהלים סט) טַבְעָתִי בִּינוֹן מְצוּלָה וְאִין מְעֵמָה, עד שְׁאֲנָשִׁים יְכוּלִים לְשַׁכֵּת שְׁעוֹת על גְּבִי שְׁעוֹת וְלְהִסְתַּפֵּל על מִשְׁחָקִים שֶׁל כּדוּר רַגְלִי, ועל הַצָּגוֹת שׁוֹנוֹת, וְלֹא יִתְפַּסּוּ כָּלל שְׁעוֹבָרִים הַשְׁעוֹת וְהַיָּמִים וְהַשָּׁנִים כְּלִי כְּלוּם, רק עם דמיונות של שׂוּא וּשְׁקָר, וְהַכֵּל מִתְחִיל עם פְּגַם הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת, שְׁמִכְלָבֵל דַּעַת הָאָדָם, עד שְׁאִינּוּ יְכוּל לְכַוֵּן רְאוֹת עֵינָיו לְהִסְתַּפֵּל על הַתְּכִלִּית כְּלָל. וְלִכֵּן בִּימֵי חֲנֻכָּה, שְׁאֵז אֹר הַשְּׂכִינָה יוֹרֶדֶת אֵלֵינוּ, צָרִיכִים לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה, עד שְׁתִּכְלֶה "רַגְלִי" מִן הַשּׁוֹק, הֵינּוּ שְׁיִפְסִיקוּ הוֹלְכֵי רַגְלִי וּמִסְפְּרֵי לְשׁוֹן הָרַע מִן הַשּׁוֹק, וְאֵז מִמּוֹלָא יִתְפַּטְרוּ מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁל תְּרַבּוֹת יוֹן הַטְּמֵאָה, וַיִּזְכּוּ לְהִיּוֹת דְּבוֹק בְּאֹר הַשְּׂכִינָה בְּאַמֶּת.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינּוּ מִטְּעָה עֲצָמוּ כְּלָל, וּמִתְגַּבֵּר מְאֹד לְשָׁמּוֹר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ מִכָּל דְּבוּרִים שֶׁל לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוֹת, כִּי אֵז יִזְכֶּה לְבִרְוֵר הַמְּדַמָּה, וְלְצֵאת מִכָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת שֶׁל שׂוּא וּשְׁקָר, עד שְׁיִהְיֶה זְכָרוֹן עָלְמָא דְאַתִּי לִפְנֵי עֵינָיו תָּמִיד, וַיְהִיָּה חַיִּים טוֹבִים וּנְעִימִים כְּזֶה וּכְבָּא לְנִצָּחַ, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ.

לְמָה נִכְנַס פְּסוּק שֶׁל בֵּין אָדָם לְחֵבְרוּ בֵּין הָאֲזִהְרָה לְעֵנֶשֶׁת?

וְקִשָּׁר מוֹתְרָא"ש נ"י אֶת כָּל חַנְּנָל לְפָרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ בְּקִשָּׁר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד. כִּי חֲנָה מְצִינּוּ בְּסוֹף פְּרִשְׁת "אַחֲרֵי מוֹת", אֶת עֵצֶם אֲזִהְרַת הַתּוֹרָה עַל עֶזֶן הָעֵרִיּוֹת וְתַאֲוֹת נְאוּף, שְׁצָרִיכִים לְהִתְרַחֵק מֵהֶם בְּתַכְלִית הִרְחוּק, לְבַל יִתְפַּס בָּהֶם, חֵם וְשָׁלוֹם, וְכִמוּ שֶׁפְּתוּב (וַיִּקְרָא יח, ל): "וְשָׁמַרְתֶּם אֶת מִשְׁמַרְתֵּי לְבַבְתִּי עֲשׂוֹת מַחְקוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לְפָנֵיכֶם וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם אֲנִי הוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם". וְכִסּוֹף פְּרִשְׁת "קְדוּשִׁים" מוֹפְרִים הָעֵנֶשִׁים הַמּוֹגִיעִים לְמִי שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם, רַחֲמָנָא לִיְצַלּוּ, אֲבָל בֵּין זֶה לְזֶה, בְּתוֹכֵם רַב גּוֹפֵי תּוֹרָה, שֶׁהֵם עֲקָרֵי הַחֲלָכוֹת בֵּין אָדָם לְחֵבְרוּ, וּבְתוֹכֶם (וַיִּקְרָא יט, טז): "לֹא תִלְדוּ רְכִיל בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רַעִיךָ אֲנִי הוֹי"ה". וְלְכַאוּרָה יֵשׁ לְחֵבִין, לְמָה סִדְרָה לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה פְּרִשְׁיוֹת הָעֵרִיּוֹת בְּאִפְן כְּנֹה, מִצַּד אֶחָד הָאֲזִהְרוֹת, וּמִצַּד שְׁנֵי הָעֵנֶשִׁים, וּבְאִמְצַע הַפְּסִיקָה עִם הַמְצוּוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְחֵבְרוּ, וּבְתוֹכֶם "לֹא תִלְדוּ רְכִיל בְּעַמִּיךָ" וְגו'.

הַתּוֹרָה מְצִינָת אֶת הַגּוֹרֵם לְחֵטָא הָעֵרִיּוֹת

וְחֲנָה עַל פִּי דְבָרֵי רַבְנּוּ ז"ל חַנְּנָל מוֹכֵן הָעֵנֶן מְאֹד, כִּי אַחַר שֶׁהִזְהִיר אוֹתָנוּ עַל עֵצֶם פְּגָם הָעֵרִיּוֹת, וְאִידֵּי הֵם מְטַמְּאִים הָאָדָם מְאֹד, כִּי הֵם

הַתְּנַבְרוּת בַּח הַמְדוּמָה עַל בַּח הַשִּׁבְלִי, וְאִינָם מְנִיחִים אוֹתוֹ לְזַכֵּר מִן הַתְּכִלִּית שֶׁל עוֹלָם הַבָּא, אִזּוּ מְגַלָּה לָנוּ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אִיךָ תוּכַל לְהַזְהִיר מִבַּח הַמְדוּמָה, וְהוּא עַל יְדֵי "לֹא תִלְךָ רֶכֶל בְּעַמִּיךָ", כִּי אִם תִּזְהַר מְאֹד עַל לְשׁוֹנְךָ - לְנִקּוֹת אוֹתוֹ מִכָּל שְׂמִיץ שֶׁל לְשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת, וּבְמִקּוֹם לְדַבֵּר דְּבוּרִים רָעִים וּפְגוּמִים, תִּרְגֵּל לְשׁוֹנְךָ לְדַבֵּר דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְתַפְלָה, אִזּוּ תִנְצֵל מִ"בַּח הַמְדוּמָה" הַמְבִיא אוֹתְךָ לַפְגָּם הָעֲרִיּוֹת, וְאַף פֶּעַם לֹא תִבֵּא לִידֵי עֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים הַבָּאִים עַל פְּגָמִים אֵלּוּ, כִּי קִדְשֵׁת לְשׁוֹנְךָ תַּחֲקוֹק בְּךָ זְכוּרֹן בְּעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְתִמְיֵד יַעֲמוֹד זְכוּרֹן הַתְּכִלִּית לְפָנַי עֵינֶיךָ, וְלֹא תִבֵּא לִידֵי כָּל הַתּוֹעֵבוֹת שֶׁנִּמְטָאוּ בָהֶם הַגּוֹיִם, וְתִהְיֶה עִם קְדוּשַׁת לַה' אֶלְקֶיךָ.

טַעַם שִׁקּוּרָאִים פְּרִשְׁת עֲרִיּוֹת בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים

וְהִנֵּה עַל פִּי זֶה גַם מוֹבֵן, לְמַדָּה תִּקְנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְגִלָּה לֹא ע"א) קְרִיאַת פְּרִשְׁת הָעֲרִיּוֹת שֶׁבְ"אַחֲרֵי מוֹת", בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, בְּעַת תְּפִילַת מְנַחָה, שֶׁלְכֹאזְרָה יִפְלֵא מְאֹד, שֶׁהָרִי יוֹם הַכַּפּוּרִים הוּא יוֹם שֶׁל עוֹלָם הַבָּא מִפְּשֵׁ, כִּי כָּלֵם נִמְצָאִים בְּבֵית הַכְּנֻסֶת כָּל הַיּוֹם בְּבִגְדֵי לְבָן שֶׁהֵם בְּגָדֵי מֵתִים, וְכָלֵם צָמִים וְהוֹלְכִים יַחֲפִים, וּמְקַיְמִים כָּל חֲמִשָּׁה עֲנוּיִים, עַד שֶׁמְבַדְּלִים וּמְפָרְשִׁים מִן הַנְּשִׁמְיוֹת לְגַמְרֵי, וְגַם

הגיעה כבר תפילת המנחה הקרובה לצאת היום, ודיקא אז קוראים בפרשיות העריות שב"אחרי מות", שלכאורה רחוקים אז מכל זה לגמרי? אבל בזה גלה לנו חכמינו הקדושים, שאדם אסור לסמוך על עצמו בלל, וכמו שאמרו (ברכות כט ע"א): אל תאמין בעצמך עד יום מותך, כי אפלו אם נדמה לך שאתה רחוק מפגם העריות והתאוות, אם תתן פתח לפיך לדבר דבורים רעים ופגומים, רחמנא ליצלן, אתה בסכנה עצומה שלא יתגברו עליך תדמיונות עד שיביאו אותך לידי חטא, רחמנא ליצלן, וכמו שכתוב (קהלת ה, ה): אל תתן את פיך לחטא את בשרך. ולכן עליכם לזכר היטב, שתהיו שמורים מן העריות, כל זמן שתהיו שמורים מדבורים פגומים, ותקבל עליכם מן השם יום הכפורים, שמירת הדבור בתכלית הזהירות, כדי שתהיו שמורים מן החטא ומן העריות לגמרי.

קדשת רבנו הרי"ף והרב הקדוש מרימנוב זי"ע

והיום, י' אדר, הוא ההולא של רבנו יצחק אלפסי, "הרי"ף" זי"ע, שזכה למעלה עליונה, לעשות ספר מכל תמצית הש"ס להלכה למעשה. ומספר שהרב הקדוש רבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע, עוד לפני התקרבותו לדרכי התמידות, היה רגיל ללמוד תורה ש"ס עם

פרוש הר"ף, ופעם נתגלה אליו הר"ף ז"ל, והתאונן רבי מנחם
מנדל לפניו, שאינו מרגיש טעם מספיק בתורתו ובעבודתו, ואיך
יכול לתקן זאת? ואמר לו הר"ף ז"ל, שבמדינת גליציה חי הצדיק
הרב הקדוש הרבי ר' אלימלך מליזענסק זכותו תגן עלינו, ואלי
יסע, ומשם יקבל הרה נכון בחיים, וכן עשה, ונעשה מגדולי
תלמידיו, עד שנעשה הרבי מנחם מנדל מרימנוב זי"ע בעצמו
לצדיק גדול ונורא מאד, ואמר תורה עשרים ושתים שנה על פרשת
הפז, כדי להמשיך פרנסה לנשמות ישראל, והבטיח שמי שידליק נר
לעלוי נשמתו יעשה כל מה שביקלתו לעזר לו, ועל כן מסגל מאד
להדליק נר לעלוי נשמתו, ולומר: **הריני מדליק נר זה לעלוי נשמת**
רבי מנחם מנדל בן רבי יוסף. והוא מסגל להמשיכת פרנסה ולכל
מיני ישועות, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל.

השתלשלות לידתו הקדושה של הרב הקדוש מרימנוב

וספר מוהרא"ש נ"י מעשה נורא מעצם לידת הרב הקדוש רבי
מנחם מנדל זי"ע לאביו רבי יוסף הריף ז"ל, כי רבי יוסף היה דר
בכפר אחד והיה מתפרנס בדרך פבוד מהפירת בית מרזה, ופעם
אחת בא אליו אדון הכפר ואמר לו: כיון שאני רוצה לעבור לגור

בְּמִדֵּינָה אַחֲרַת, וּמִכָּרַח אָנִי לְחַפֵּל אֶת הָעֶסֶק שְׁלִי, וְהִיּוֹת שְׁאֲנִי
מִכִּירָד לְאִישׁ נְאֻמָּן וְיִשְׂרָאֵל, וְחָבִיב אֶתְּךָ בְּעֵינַי מְאֹד, וְלִכְנָן תֵּן לִי סְכוּם
הַשָּׁנָה לְעִשְׂרִית מִנְּחֻלוֹתַי, וְאִמְסֹר לְךָ אֶת כָּל הַזֵּינִי בְּתַנָּאֵי שְׁתַּבִּיא
אֶת הַכֶּסֶף תוֹדַת יָמִים סְפוּרִים.

וְהָיָה בְּאֲשֶׁר שָׁמַע זֹאת ר' יוֹסֵף חֲרִיף וַ"ל נִכְנָסָה שְׂמֵחָה בְּלִבּוֹ כִּי
נִזְדַּמְּנָה לוֹ עֲשִׂירוֹת כְּזוֹ בְּקָלוֹת וּבְלֵי טָרַח, וְלִדְאָבוֹן נִפְשׁוֹ לֹא הָיָה לוֹ
לְסַלֵּק אֶת סְכוּם הַפְּעוּט הַנִּדְרָשׁ מֵאִתּוֹ, וְהִתְעַיֵץ עִם אִשְׁתּוֹ מַה
לְעֲשׂוֹת, וְאָמְרָה לוֹ: הִנֵּה יֵשׁ לָנוּ בַּיִת וּבְלֵי תַשְׁמִישֵׁי כֶּסֶף וְתַכְשִׁיטִים
שֶׁל זָהָב, נִמְכֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּיַדֵּנוּ, וְהַנּוֹסֵף מַה שְׁלֹא יַעֲלֶה בְּיַדֵּנוּ
לְקַבֵּץ נִלְוָה מִמִּיּוֹדְעֵנוּ וּקְרוֹבֵינוּ, לְמַעַן לֹא נִתְרַשַׁל לְהַשִּׁיג עֲשָׂר אֲשֶׁר
הַזֵּמִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לָנוּ, וּבְהִסְכֵּם שְׁנֵיהֶם מְכָרוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּיָדָם,
וְעוֹד הוֹסִיפוּ לְלוֹוֹת מִשְׁכָּנִים וּמְקָרוֹבִים עַד אֲשֶׁר הִצְלִיחַ הַשֵּׁם בְּיָדָם
לְהַשִּׁיג הַסְּכוּם הַנִּדְרָשׁ מֵאֲדוֹן הַכֶּפֶר בְּעֵד נַחֲלוֹתָיו.

וְהִנֵּה בְּאֲשֶׁר פָּנָה לְלֶכֶת לְבֵית אֲדוֹן הַכֶּפֶר שָׁמַע קוֹל צְוָחָה, וְקוֹלוֹת
בְּכִבּוֹת עֲצוּמוֹת, וְהִלָּךְ אַחֲרֵי הַקּוֹל, עַד אֲשֶׁר רָאָה אֶת הַבַּיִת אֲשֶׁר
מִשָּׁם יוֹצְאִים הַקּוֹלוֹת וְהַצְּעָקוֹת, וְרָאָה אָדָם שׁוֹכֵב עַל הַקְּרָקַע וְאִשְׁתּוֹ
וְשֹׁבַעַת בְּנֵיהָ הַקְּטָנִים, סוֹבְבִים אוֹתוֹ בְּכִבּוֹת וּצְעָקוֹת, וְהָיָה זֶה אָדָם
שְׁנַפְטָר וְהַשָּׂאִיר אַחֲרָיו אִשָּׁה וְשֹׁבַעַת יְתוּמִים וְכָלֵם צְעָקוֹ וְכָבוֹ

בבכיות עצומות סביב הגופה ששכבה על הרצפה, איך הנחת אשה ושבעת יתומים קטנים בלי מזון ומחיה ובלי לבוש. ויהי באשר שמע לקול צעקתם ובכיתם, נכמרו רחמיו עליהם ולקח את כל צרור כספו אשר בידו ונתן לאלמנה, ואמר לה: קחי את הכסף הזה ותחיי את נפשך ונפשות בניך, והשיבה האשה: האם באת לשחוק מאתנו ולהוסיף צער על צערנו? והוא השיב לא לא, רק קחי לך המעות ותחיי נפשך ונפש בניך הקטנים, ובין כך קרא לחברה קדישא של העירה וקברו את האדם.

והנה מהספור הזה נעשה רעש גדול בשמים, איך בר ישראל ימסר נפשו כל כך כדי להחיות נפשות מדבאים אלמנה ויתומים אחר אשר מכר את כל אשר בידו, והניח את עצמו בעירם ובחםר כל, ועזב הון רב ועצום פנה, אשר היה בידו להגיע אליו בנקל, והוא עזב את הכל רק עבור מצות צדקה. ואמרו בשמים שצריך לכבדו במתנה חשובה בעבור זה, וינתן לו ילד שיאיר עיני ישראל, ואז נולד לו הרבי מנחם מנדל מרימנוב, זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל.

מַעֲלַת הַזֹּכֶה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לַיהוּדִי

וּסִימ מוֹהֲרָא"ש נ"י, שְׁעֵצֶם מַעֲלַת הָאָדָם שְׂזוֹכָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לַיהוּדִי אִי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּלָל, כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁתִּהְיֶה אַחֲבָה וְאַחֲדוּת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֶחָד יְדַרְשׁ טוֹבַת תְּכַרְוּ, וְיִרְצֶה לַעְזוֹר לוֹ בְּכָל יְכָלָתוֹ, וּמְצִינּוּ בְּגִמְרָא (עְרוּבִין מִג ע"ב - דָּף הַיּוֹמִי שֶׁל הַיּוֹם) שֶׁנִּחְמָמְיָהּ בֶּן רַב חֲנִילָאִי הָיָה עֶסוֹק מְאֹד בְּלְמוּדוֹ עַד שֶׁיֵּצֵא בְּטַעוֹת חוּץ מִן תְּהַחֲוִים בְּשִׁבְתָּהּ, וּמִיָּד בָּא רַב חֲסִידָא וְסִפֵּר לְרַב נַחֲמָן, שֶׁנִּחְמָמְיָהּ תִּלְמִידָהּ שְׂרׁוּי בְּצַעַר, וְצָרִיכִים לַעְזוֹר לוֹ, וְאָמַר לוֹ רַב נַחֲמָן: "עֲשֵׂה לּוֹ מְחִיצָה שֶׁל שְׁנֵי אָדָם וְיִכְנִים" - שֶׁנִּבְיָא קְבוּצָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם לַעֲשׂוֹת סְבִיבּוֹ מְחִיצָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם, בְּדִי שֵׁיבּוֹל לְחֹזֵר אֶל תּוֹדָת תְּחוּמּוֹ, כִּי זֶה דְרָכָם שֶׁל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים שֶׁדוֹאֲגִים תְּמִיד לְטוֹבַת הַזּוֹלָת, וְעוֹשִׂים כָּל מַה שֶׁיִּכְלָתָם לַעְזוֹר לָהֶם.

רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶם עוֹשֶׂה טוֹבוֹת וְנִסִּים לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל

וּבְיָמֵים קְרוּבִים אֵלּוּ נְחוּג אֶת הַחֲלוּלָא שֶׁל רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶם זי"ע, בְּיוֹם י"ד אֵיָר - פֶּסַח שְׁנֵי, שֶׁמֶסֶר נִפְשׁוֹ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֲבֵרוֹ (גִּיטִין נב ע"א) וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ (דְּבָרִים רַבָּה פְּרָשָׁה ה' סִימָן יד), וְשִׁמְתּוֹ מְזַכֵּרֶת בְּגִמְרָא (חֲלִין פו ע"א וְעוּד): "רַבִּי מֵאִיר חֵינֵשׁ לְמִיעוּטָא",

הינני שהייה חושש לכל מעט טוב שיש בנשמה מישראל, והיה מבקש להגדיל אותו ולפאר אותו. והחלילה שזו ביום פסח שני, שהוא יום שנתגלה שאין שום יאוש בעולם כלל, ואפלו אם אדם טמא או בדרך רחוקה, יש לו תקנה טובה לחזר אל תודת הקדושה, ולכן מסגל מאד ללקת על קברו הקדוש, ולבקש על נסים ושנוי הטבע, ולומר "אלהא דמאיר עגני", כי היה בעל נסים כמספר בגמרא (עבודה זרה יח ע"ב), ותמיד פעל נסים בעד נשמות ישראל, וכמו שראיתי בעצמי נסים רבים אצל קברו הקדוש, ונושעתי עם זיווג הגון בשביל בתי תהיה על יד קברו ממש, שבא אלי שדכן בשיצאתי מלהתפלל על הקבר בשבילה, והציע לי שדוד הגון.

גם הרבי שמעון בר יוחאי זכותו תגן עלינו דאג לטובת ישראל

וכן כמה ימים אחר כך חוגגים את החלילה רבא של רבי שמעון בר יוחאי בל"ג בעומר, שדאג כל ימיו לטובת נשמות ישראל, והבטיח שלא תשתבח תורה מישראל על ידו (שבת קלח ע"ב), כי האיר עיני ישראל באור הזהר, שעל ידו יפקון ביה מן גלותא (נצא מן הגלות), וזכות כל הצדיקים הקדושים האלו תגן עלינו, שזנכה לראות

בְּטוֹבָתָם וַיְשׁוּעָתָם שָׁל יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבַּל פָּנָי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.

